

A szakajtó felhasználásáról

KÜLFÖLDI KÖNYVTÁROSLAPOK

Egyetlen munkaterület dolgozói sem végezhetnek jó munkát a megfelelő szakirodalom, különösen pedig a szakajtó támogatása nélkül. Jelentősebb kérdések elvi tisztázása, gyakorlati problémák megoldása, termékenyítő viták, közérdekű hírek — nagyon röviden ennyi az, amennyit a szakajtó nyújt. Szinte természetes lenne, hogy ezt a könyvtárosok tudják legjobban; hiszen ők egyben a sajtó hivatott népszerűsítői is. Sajnos azonban könyvtárosaink egy része még nem ismerte fel ennek az egyszerűen hangzó ténynek a jelentőségét — a maga számára. Egy üzemi könyvtáros — a főiskola esti tagozatának volt hallgatója — mesélte: „Bizony a mi évfolyamunkon alig 1—2 ember olvasta „A Könyv“-et. Egyszer tanárunk bejelentette, hogy az államvizsgán ne számítson jó jegyre az olyan hallgató, aki a tételével kapcsolatban az utóbbi időben megjelent szakcikket nem olvasta. Nagy volt a felháborodás, de kénytelen-kelletlen megszorodott az előfizetők — még jobban az olvasók száma. És ma már türelmetlenül várjuk a 20—25-ét, amikor a lap megjelenik és el sem tudjuk képzelni a munkánkat A KÖNYV nélkül.”

„A KÖNYV“ olvasottsága valóban széles körben elterjedt az utóbbi évek során és könyvtárosaink egyre inkább ragaszkodnak szaklapjukhoz. És egyre inkább kivételnek számít már az olyan jelenség, amelyet a bajai járásban tapasztaltunk: hogy ti. a járás egész területére, beleértve a járási könyvtárat is, egyetlen példányban sem járt a folyóirat. — A KÖNYV (most A Könyvtáros) elterjedt és ezzel sokan úgy érzik, szak-tájékoztatói kötelezettségüknek eleget tettek. Az elmúlt hetekben egyik tudományos könyvtárunkban meglepetéssel tapasztaltam, hogy a könyvtárba ebben az évben beérkezett német könyvtári szakfolyóiratok felvágatlanul állnak a raktárban. A könyvtár egyik — felelős beosztásban működő — dolgozója avval indokolta azt a nehezen menthető körülményt, hogy a lapoknak még a címét sem ismerte, hogy — nem tud németül.

Az igen bőséges, szerteágazó külföldi szakirodalom rendszeres olvasása egyéb akadályokon kívül valóban nyelvi nehézségekbe is ütközik. Ezen kívánt segíteni az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Szovjet Társaság Könyvtartudományi Szakosztálya, amikor 1955. januárjában megindította a „KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ“ címen külföldi lapszemléjét. Ez a havonta 60 oldalon

megjelenő hasznos kiadvány a Szovjetunió, a népi demokráciák és a nyugati államok legfontosabb könyvtárügyi folyóirataiból közül teljes, vagy részleges cikkfordításokat.

A „KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ“ kitűnő alkalmat nyújt a magyar könyvtárosoknak, hogy széles kiterjedésben és a lehető legkevesebb költséggel és fáradsággal tájékozódhassanak a legfrissebb szakirodalomban.

Az egy esztendője megjelenő kiadvány előfizetési adatait vizsgálva meglehetősen eredményekre bukkanunk. Nem szerepel pl. sem az előfizetők, sem a példányonként vásárlók között a Baranya megyei Könyvtár, sem a szegedi Somogyi Könyvtár. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központja 6 példányra fizet elő, a 42 fiók közül azonban egy sincs a listán. Ugyanígy hiányzik a kimutatásból a SZOT Központ könyvtári csoportja is és a szakmai szak szervezeti központok neve is.

Messzire vezetne, és egy rövid cikknek nem is lehet feladata, hogy kimutassuk, mennyi ösztönzést, jó ötletet vonnak maguktól azok a könyvtárosok, akik lebecsülik a szakirodalmat. Célunk most csak annyi, hogy felhívjuk a figyelmet és megismertessük könyvtárosainkkal a rendelkezésükre álló folyóiratokat.

Az alábbiakban megkíséreljük, hogy áttekintést adjunk a Szovjetunió és a baráti népi demokráciák szakajtójáról, valamint, hogy bemutassuk a nyugati államok egy-egy jellemző könyvtárügyi folyóiratát. Az ismertetett folyóiratok (1—2 megjelölt kivételtől eltekintve) járnak az ország területére; az Országos Széchényi Könyvtár Módszertani Osztályának könyvtárában megtalálhatók és tanulmányozhatók. E lapok legérdekesebb cikkeinek egy részét közli a Könyvtári Tájékoztató — más részük fordításban megtekinthető az OSZK módszertani osztályán. Ismertetésünk akkor volna valóban eredményes, ha a könyvtárosok — nyelvismereteiknek megfelelően — eredetiben is megrendelnének és tanulmányoznának egy-egy őket érdeklő folyóiratot.

Nem terjed ki tájékoztatásunk a kurrens bibliográfiákra, sem az általános kulturális kérdésekkel foglalkozó folyóiratokra. Nem célja a cikknek az sem, hogy a teljes magyar könyvtári szakajtót ismertesse. A KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ-t ezúttal a külföldi szakajtó magyar tolmácsolójaként ismertettük.

БИБЛИОТЕКАРЬ

Elméleti és gyakorlati könyvtárügyi folyóirat.

Moszkva.

Kiadja: az OSzSzSzK Művelődési Minisztériuma.

Megjelenik: havonta.

Terjedelem: 48 p.

Formátum: 17 × 26 cm.

A magyar könyvtárosok nagy része jól ismeri a szovjet Bibliotekar' kék borítólapját. Az 1923—1941-ig Krasznűj Bibliotekar' (Vörös Könyvtáros) címen megjelenő lap munkatársai között emlegethette többek között N. K. Krupszkaját is. 1946 óta új címen az egész szovjet könyvtárügy külföldön is méltán népszerű folyóirata lett.

A szovjet könyvtárügy sokrétűsége lehetetlenné teszi, hogy minden egyes szám minden könyvtártípus problémáival foglalkozzék. Így mindig a soronlévő legidősebb témát ragadja meg a szerkesztőség: ifjúsági könyvtárak, körzeti könyvtárak vagy egyetemi könyvtárak kérdései, a könyvtárosképzés helyzete, az olvasók nevelésének módszerei, egy-egy nagyobb könyvtárról szóló teljes beszámoló teszik változatossá a lapot.

BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG

Csitaliste (Olvasókör)

Szófia.

Kiadja: a Népi Kultúrotthonok Szövetsége.

Megjelenik: havonta.

Terjedelme: 48 p.

Formátum: 20 × 28 cm.

A folyóirat címében a bolgár olvasómozgalom szép hagyományait őrzi. A múlt század folyamán, a török iga lerázására irányuló elkeseredett harc korszakában Bulgáriában országszerte megalkultak a „csitaliste“-k, a „népi olvasótermek“, amelyek rövidesen a falu kulturális központját alkották. Nem hasonlítottak ezek a körök még a mai népkönyvtárakhoz — inkább olyan falusi klubfélék voltak, ahol összejöttek az emberek, elbeszélgettek, pipáztak —

néha énekeltek, néha meséltek — néha meg felolvastak egymásnak. Ezek a „népi olvasótermek“ tartották ébren és szították még magasabba a bolgár nép forradalmi lángját. Ezt a hagyományt kívánta ébrentartani és továbbfejleszteni a bolgár népköztársaság kulturális vezetősége, amikor ezeket az olvasóköröket tekintette a kialakuló tömegkönyvtári hálózat magjainak.

A „Csitaliste“ leginkább a magyarországi „Népművelés“-sel rokon és a kultúr munka minden területét felöleli. Rendszeresen beszámol a könyvtári munkáról, közöl híreket a baráti államok könyvtárainak életéből is. A gazdagon illusztrált folyóirat könyvismeretéseken kívül rendezvényekhez felhasználható teljes műsoranyagot is közöl.

Az elmúlt évben indult meg a Bolgár Népköztársaságban a második könyvtárüggyel foglalkozó, most már önálló folyóirat, Bibliotekar' (Könyvtáros) címen. Ebből eddig még nem érkezett hozzánk példány, így bővebben beszélni sem tudunk róla. (Folytatjuk.)

Simon Mária Anna

A JÓZSEF ATTILA OLVASÓMOZGALOM kiadványai (zsebkönyv, szervezési lap stb.) a Propagandaanyag Terjesztőnél igényelhetők. Cím: Budapest, VI. Révay u. 16.